

POZIČNÝ DOKUMENT O TOM,

AKO BOJOVAŤ PROTI ORGANIZOVANEJ TRESTNEJ ČINNOSTI V EURÓPSKEJ ÚNII

13. septembra 2022

ÚVOD

Organizovaná trestná činnosť predstavuje veľkú hrozbu pre vnútornú bezpečnosť Európskej únie a bezpečnosť našich občanov. Rozšírená kriminalita narúša dôveru v spoločnosť a orgány a obmedzuje poctivých ľudí v každodennom živote. Predstavuje hrozbu pre náš vnútorný trh, slobodné podnikanie a hospodársky rast. Okrem toho spôsobuje finančné škody Únii a jej členským štátom, čím hrozí vážne narušenie právneho štátu, a tým aj fungovania našich demokracií.

Podľa najnovšieho Hodnotenia hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti (SOCTA¹), ktoré vypracoval Europol, viac ako sedemdesiat percent zločineckých sietí pôsobí vo viac ako troch krajinách. Okrem toho sa násilie používané zločineckými sieťami stáva čoraz častejším a závažnejším, pričom sa neberie ohľad na ujmu spôsobenú nevinným nezúčastneným osobám. Europol zdôrazňuje, že organizovaná trestná činnosť v EÚ ešte nikdy nepredstavovala takú veľkú hrozbu pre občanov a naše spoločnosti ako v súčasnosti. Organizovaná trestná činnosť je skutočne cezhraničným problémom a boj proti nej je spoločným európskym záujmom.

Ak chceme byť úspešní v boji proti organizovanej trestnej činnosti a narušiť zločinecké siete (vrátane gangov, mafie, rodinných klanov a gangov zlodejov a vlamačov), musíme účinnejšie spolupracovať v rámci EÚ a s medzinárodnými partnermi, ako aj s verejným a súkromným sektorom, a to v prípade potreby s jasným a odvážnym prístupom. Na úspešný boj proti organizovanej trestnej činnosti je nevyhnutné spoločné chápanie hrozby organizovanej trestnej činnosti a súvisiacich javov, ako aj protistratégie. V tomto zmysle by sa malo revidovať rámcové rozhodnutie Rady 2008/841/SVV o boji proti organizovanému zločinu s cieľom stanoviť spoločné vymedzenie organizovanej trestnej činnosti.

Šesť z desiatich zločineckých sietí využíva násilie ako súčasť svojej trestnej činnosti. Násilie sa pripisuje najmä obchodu s drogami, pričom štyridsať percent zločineckých sietí je zapojených do pašovania, výroby a predaja nelegálnych látok. Šesťdesiat percent svetovej produkcie heroínu sa umiestňuje na európskom trhu. Trh s drogami predstavuje tieňové hospodárstvo v hodnote niekoľkých miliárd eur. Niektoré členské štáty, napríklad Holandsko, sú zároveň krajinami s najvyššou produkciou drog a hlavnými miestami dovozu a

distribúcie drog pre celý trh EÚ, keďže užívatelia drog sa nachádzajú v celej EÚ. Preto je boj proti obchodovaniu s drogami cezhraničnou záležitosťou, za ktorú nesú členské štáty spoločnú zodpovednosť a ktorá si vyžaduje koordináciu na úrovni EÚ.

Obchodovanie s ľuďmi, či už na účely sexuálneho vykorisťovania, pracovného vykorisťovania alebo darcovstva orgánov, je jadrom organizovanej trestnej činnosti, na ktorom podnikaví páchatelia trestných činov dosahujú obrovské zisky. Jadrom nášho úsilia o ukončenie tejto formy novodobého otroctva musí byť viacúrovňový prístup, ktorý zahŕňa sledovanie tokov peňazí, inteligentný zber a zdieľanie údajov a trestnoprávne predpisy s nulovou toleranciou.

Vrhá to takisto svetlo na závažný problém korupcie na všetkých úrovniach spoločnosti v našej Únii. V nedávnej štúdii sa odhaduje, že 60 % zločineckých sietí sa podieľa na korupcii². Korupcia umožňuje zločineckým sieťam získať informácie, prístup do prístavov a na letiská alebo preniknúť do nich a prejsť cez hraničné priechody s cieľom pašovať drogy alebo zbrane alebo prevádzať ľudí do Európskej únie. Neohrozuje len vnútornú bezpečnosť Únie, ale aj právny štát.

Hoci sloboda pohybu je jedným z najväčších úspechov európskej spolupráce, otvorené hranice využívajú aj zločinecké siete na cezhraničnú trestnú činnosť. Na zabezpečenie slobody pohybu v Únii je preto nevyhnutné účinnejšie riešiť problém cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti.

Viac ako päťdesiat percent podozrivých členov zločineckých sietí v EÚ sú štátni príslušníci krajín mimo EÚ, pričom väčšina z nich pochádza zo západného Balkánu, z východoeurópskych krajín a zo severnej Afriky. Tým sa potvrdzuje, že spolupráca s tretími krajinami sa musí zlepšiť, aby sa bojovalo proti organizovanej trestnej činnosti v mieste jej vzniku a zabezpečilo sa účinné vyhostenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí predstavujú hrozbu pre vnútornú bezpečnosť Únie.

Skupina PPE je jedinou politickou silou v Európskom parlamente, ktorá môže dosiah-

¹ Europol (2021), Hodnotenie hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti 2021, prístupné na: <https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2021>

² Európsky parlament (2021), Dosah organizovanej trestnej činnosti na finančné záujmy EÚ, prístupné na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/697019/IPOL_STU\(2021\)697019_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/697019/IPOL_STU(2021)697019_EN.pdf).

nuť horizontálny a multidisciplinárny prístup k boju proti organizovanej trestnej činnosti a zaisteniu bezpečnosti našich občanov.

JASNÝ A ODVÁŽNY PRÍSTUP K BOJU PROTI ORGANIZOVANEJ TRESTNEJ ČINNOSTI

„SLEDOVANIE TOKOV PEŇAZÍ“

Hlavnou motiváciou takmer všetkých foriem organizovanej trestnej činnosti je finančný zisk. Kľúčovým prvkom politiky boja proti organizovanej trestnej činnosti musí byť zabezpečenie toho, aby sa trestná činnosť nevyplácala. V súčasnosti sú však zmrazené len približne dve percentá príjmov z organizovanej trestnej činnosti a jedno percento je skonfiškované, takže 99 % príjmov zostáva k dispozícii zločineckým bosom v celej Európe³. Čiastočne je to spôsobené obmedzeným prístupom k informáciám o finančných záujmoch a ekonomických vlastníkoch, ako aj obmedzenou cezhraničnou výmenou informácií. Páchatelia trestných činov takisto dokázali využiť roztrieštenosť v uplatňovaní pravidiel EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí v jednotlivých členských štátoch. Preto **musia byť orgány presadzovania práva a daňové orgány vybavené lepšími operatívnymi a vyšetrovacími nástrojmi, aby mohli „sledovať toky peňazí“ a rýchlo konfiškovať zisky z nezákonných činností.** Rozhodné opatrenia na vymáhanie finančných prostriedkov, a to aj prostredníctvom preventívneho zaistenia alebo zaistenia založeného na hodnote, môžu odrádzať organizované zločinecké siete od páchania podvodov poškodzujúcich Úniu a jej členské štáty, a tým chrániť jej finančné záujmy. Okrem toho je potrebné vytvoriť silný koordinačný mechanizmus medzi finančnými spravodajskými jednotkami v EÚ, ktorého cieľom by bolo vytvorenie spoločných pravidiel EÚ a úplné uplatňovanie pravidiel EÚ o vzájomnom uznávaní konfiškácie a zaistenia majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti.

Niektoré druhy rodinne založenej organizovanej trestnej činnosti sa vo veľkom počte vyskytujú spolu s podvodmi so sociálnymi dávkami. Veľký majetok a vlastníctvo nehnuteľností, luxusných áut a iných aktív môže existovať v rámci tej istej klanovej štruktúry alebo rodiny, ktorej členovia si takisto nárokovujú sociálne dávky. **Pri takýchto vyšetrovaniach a pri identifikácii nevysvetliteľného veľkého**

bohatstva s rodinnou alebo klanovou štruktúrou by dôkazné bremeno malo vo všeobecnosti spočívať na podozrivých.

„Sledovanie tokov peňazí“ bude musieť zahŕňať aj zameranie sa na vedenie zločineckých sietí, ako aj na osoby, ktoré majú finančný prospech z korupcie, ktorá umožňuje zločineckým sieťam využívať pašerácke trasy do EÚ a v rámci nej. **Prioritou by malo byť prerušenie finančných ziskov z trestnej činnosti.**

Je zrejmé, že zločinecké siete využívajú rôzne opatrenia na pranie špinavých peňazí alebo skrývanie svojich nezákonných činností za pôsobenie legálnych obchodných subjektov. Balík opatrení proti praniu špinavých peňazí navrhnutý v júli 2021 zahŕňa návrh nového nariadenia o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT) a šiestej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a zriadenie nového Úradu pre boj proti praniu špinavých peňazí (AMLA). Povesť Európy v posledných rokoch utrpela v dôsledku viacerých známych škandálov súvisiacich s praním špinavých peňazí. Ukázalo sa, že sledovanie majetku s cieľom odhaliť prípady, v ktorých bol majetok nadobudnutý za „špinavé“ peniaze, zostáva „náročné“ napriek viacerým revíziám právnych predpisov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí. Stále nie je jasné, ako by sa mohli prostriedky nejasného pôvodu použiť na nákup významných aktív v celej EÚ. Je potrebné výrazne zlepšiť sledovanie konečného(-ých) užívateľa(-ov) výhod v rámci spoločností, aktív vysokej hodnoty a nehnuteľností, ako aj lepšie presadzovanie kontroly zákonnosti použitých finančných prostriedkov a náležitej starostlivosti o klienta. **Skupina PPE preto vyzýva na urýchlené a úplné vykonanie balíka opatrení proti praniu špinavých peňazí vrátane urýchleného prijatia legislatívnych návrhov s cieľom odstrániť nedostatky súčasných právnych predpisov a posilniť fungovanie rámca pre boj proti praniu špinavých peňazí v praxi.**

Organizované zločinecké siete vedome zneužívajú legálnu administratívnu infraštruktúru, ako sú licenčné alebo výberové konania, na podporu svojich nezákonných činností. Vzhľadom na nedostatočnú cezhraničnú výmenu informácií medzi príslušnými správami orgánmi a nejednotné uplatňovanie pravidiel boja proti praniu špinavých peňazí v celej Únii môžu zločinecké skupiny pomerne ľahko presúvať svoje aktivity medzi

³ Európska komisia (2020), Vymáhanie majetku a konfiškácia: zabezpečenie, aby sa trestná činnosť nevyplácala, s. 2

členskými štátmi a vyhýbať sa trestnému stíhaniu. **Skupina PPE** preto **vyzýva na zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce správnych orgánov s cieľom zabrániť prenikaniu organizovanej trestnej činnosti do legálneho hospodárstva a bojovať proti nej** popri už existujúcej spolupráci v oblasti presadzovania práva a justičnej spolupráci medzi členskými štátmi.

Úplný a verejný register konečných užívateľov výhod by zabránil nezákonnému využívaniu právnických osôb⁴. **Skupina PPE podporuje návrh Komisie z júla 2021 na vytvorenie Úradu EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AMLA). Skupina PPE požaduje, aby budúci úrad AMLA poskytoval pomoc vnútroštátnym orgánom dohľadu pri zlepšovaní cezhraničnej spolupráce a výmeny údajov, čím by sa zvýšila ich účinnosť, a dohliadal na niektoré z najrizikovejších cezhraničných povinných subjektov finančného sektora.** Okrem toho musí Únia zabezpečiť plné uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na kryptomeny, aby sa zabránilo ich možnému využívaniu na pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu. Využívanie kryptomien organizovanými zločineckými sieťami sa stalo oblasťou, ktorá vzbudzuje čoraz väčšie obavy vzhľadom na absenciu spoločného regulačného rámca a úroveň anonymity, ktorú tieto produkty ponúkajú. Hoci blockchain už umožňuje dobrú sledovateľnosť transakcií, **osobitnú pozornosť musíme venovať technológiám, ktorých cieľom je zakryť zdroje finančných prostriedkov, ako aj sprostredkovateľom, ktorí sa nachádzajú na rozhraní kryptografického a bežného finančného systému.**

Používanie kryptomien nie je izolovaným problémom Európy. **Skupina PPE sa preto domnieva, že EÚ by mala iniciovať a viesť diskusie o vytvorení spoločného medzinárodného rámca s podobne zmysľajúcimi krajinami, ako sú USA, Austrália a Spojené kráľovstvo, na boj proti používaniu kryptomien na nezákonné účely.**

Daňové podvody sú oblasťou, v ktorej je škoda spôsobená organizovanou trestnou činnosťou obzvlášť veľká. Európsky dvor auditorov poukázal na nedostatky v právnych predpisoch o colných kontrolách a ich uplatňovaní, čo vedie k nedostatočnej harmonizácii, hodnoteniu rizika a výmene informácií v rámci Únie. To vytvára príležitosti pre organizovanú trestnú činnosť, ktorá môže Úniu a jej členské štáty pripraviť o príjmy.

Ďalšou významnou zložkou podvodov s príjmami sú podvody s daňou z pridanej hodnoty (DPH). V roku 2019 sa výška medzery v DPH odhadovala na 134 miliárd EUR⁵. Podvody s DPH, ako napríklad „karuselové podvody“, majú priamy vplyv na rozpočet členských štátov, ako aj na vlastné zdroje založené na DPH, a teda na zloženie príjmov Európskej únie. **Skupina PPE opätovne zdôrazňuje význam digitalizácie a posilnenej spolupráce v záujme rýchleho zníženia objemu podvodov s DPH, a to najmä v prípade podvodov karuselového typu.** Väčšia spolupráca medzi daňovými orgánmi, lepšia dostupnosť údajov, digitalizácia založená na spoločných normách alebo právnych predpisoch sú jedinými možnosťami, ako znížiť hospodárske náklady súvisiace s daňovými stratami, ktoré sú čiastočne spôsobené aj organizovanou trestnou činnosťou. Skupina PPE očakáva legislatívny návrh Komisie na modernizáciu systému DPH vrátane posilnenia systému Eurofisc.

V záujme zefektívnenia boja proti **podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie**, skupina PPE vyzýva na vytvorenie **centrálnej a interoperabilnej databázy na úrovni Únie, v ktorej by boli uvedení všetci príjemcovia dotácií EÚ**, pretože to výrazne zlepší identifikáciu podvodníkov a vymáhanie finančných prostriedkov orgánmi presadzovania práva.

Sankcie za účasť na korupcii musia byť primerané škodám spôsobeným právnemu štátu v Európskej únii a zároveň musia odrádzať od budúcej korupcie. Členské štáty by sa mali nabádať, aby vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch sprísnila tresty za korupciu.

Podľa Globálneho barometra korupcie 2021 si 32 % občanov EÚ myslí, že korupcia v ich krajine vrástla. Ďalších 44 percent si myslí, že sa nezmenila⁶. V roku 2017 Európska komisia oznámila, že prestane vypracúvať správu EÚ o boji proti korupcii, pričom vysvetlila, že prvá (a jediná) správa z roku 2014 poskytla potrebný základ na budúcu prácu. **Keďže sa však zdá, že korupcia sa v Európskej únii od roku 2014 zhoršila a na**

⁴ Transparency International (2020), The EU must revamp its approach to asset recovery if it is serious about fighting corruption and money laundering (EÚ musí zmeniť svoj prístup k vymáhaniu majetku, ak to s bojom proti korupcii a praniu špinavých peňazí myslí vážne), prístupné na: https://transparency.eu/wp-content/uploads/2020/08/Asset_recovery_policy_brief.pdf

⁵ Európska komisia (2021), Výpadok príjmov z DPH v EÚ, prístupné na <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bd27de7e-5323-11ec-91ac-01aa75ed71a1/language-en/>

úrovni Únie stále chýbajú harmonizované právne rámce na boj proti korupcii, skupina PPE je za opätovné zavedenie správy EÚ o boji proti korupcii. Je nevyhnutné, aby sa právny rámec EÚ lepšie harmonizoval v záujme boja proti korupcii na všetkých úrovniach spoločnosti v Únii. **V tejto súvislosti skupina PPE nalieha vo výzve Komisiu, aby vyhodnotila súčasné opatrenia a v prípade potreby navrhla nové právne predpisy.**

BUDÚCA ÚLOHA AGENTÚR A ORGÁNOV EÚ

Europol je jednou z najdôležitejších agentúr Európskej únie, pokiaľ ide o prevenciu organizovanej trestnej činnosti, reakciu na ňu a boj proti nej. **Prebiehajúca reforma mandátu agentúry ďalej posilní jej schopnosť podporovať členské štáty v boji proti cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti, najmä tým, že Europolu umožní podporovať členské štáty pri identifikácii osôb napojených na vysokorizikové organizované zločinecké skupiny a stanovením jasných pravidiel pre spracovanie rozsiahlych súborov údajov.** Skupina PPE sa **takisto domnieva, že agentúra by mala mať rozšírenú operačnú úlohu a mala by sa stať operačným policajným zborom.** Bude si to vyžadovať zmenu zmlúv, ale bude veľmi dôležité mať operatívnu agentúru, ktorá bude môcť iniciovať vyšetrovanie cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti, ktorá predstavuje vážnu hrozbu pre vnútornú bezpečnosť Únie, a účinne pomáhať členským štátom pri vyšetrovaní organizovanej trestnej činnosti. Je nevyhnutné, aby mal Europol dostatok ľudských a finančných zdrojov na plnenie svojich súčasných a budúcich úloh.

Rovnako dôležité je **posilnenie Eurojustu s cieľom uľahčiť vyšetrovanie a stíhanie organizovaných zločineckých sietí.** Zameranie sa na vedenie takýchto zločineckých sietí s cieľom rozbiť tieto siete si bude vyžadovať viac zdrojov a užšiu cezhraničnú spoluprácu.

Agentúra EÚ pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL) zohráva dôležitú úlohu pri poskytovaní potrebných odborných znalostí a zručností príslušníkom polície, aby mohli čeliť vyvíjajúcim sa výzvam, ktoré predstavuje organizovaná trestná činnosť. **Skupina PPE preto vyzýva orgány presadzovania práva v celej Únii, aby využili odbornú prípravu, ktorú agentúra poskytuje. Európska prokuratúra (EPPO) aj Európsky**

úrad pre boj proti podvodom (OLAF) majú kľúčovú úlohu pri vyšetrovaní a stíhaní trestných činov proti finančným záujmom EÚ vrátane podvodov, korupcie a zneužívania finančných prostriedkov EÚ. **V tejto súvislosti skupina PPE vyzýva všetky členské štáty, aby sa zapojili do EPPO.**

Skupina PPE víta zámer Komisie posilniť mandát **Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA)** s cieľom zabezpečiť, aby agentúra mohla zohrávať dôležitejšiu úlohu pri identifikácii a riešení súčasných a budúcich problémov súvisiacich s nelegálnymi drogami v EÚ.

Posilnenie týchto existujúcich agentúr a zabezpečenie ich operačnej podpory členským štátom bude mať zásadný význam na spoločný boj proti organizovanej trestnej činnosti v Únii. V tejto súvislosti skupina PPE vyzýva Komisiu, aby zabezpečila úplné vykonávanie príslušných nariadení a aby pravidelne preskúmala fungovanie agentúr a spoluprácu členských štátov a v prípade potreby predložila návrhy na zabezpečenie dobre fungujúcej spolupráce medzi súdnymi orgánmi a orgánmi presadzovania práva. Okrem toho je nevyhnutné, aby agentúry mali na plnenie svojich úloh primerané ľudské a finančné zdroje.

Operácia Sentinel je operácia pod vedením Europolu zameraná na podvody proti Európskemu fondu obnovy po pandémii COVID-19 a podieľajú sa na nej EPPO, Eurojust a OLAF. **Skupina PPE plne podporuje túto operáciu, aby sa zabezpečilo, že iniciatíva NextGenerationEU bude pokračovať v podpore členských štátov pri odstraňovaní negatívnych hospodárskych a sociálnych dôsledkov pandémie, a aby sa zabránilo trestnej činnosti.** Podobné operácie by sa mali vytvoriť na ochranu finančných záujmov Európskej únie.

Zmena smernice o strelných zbraniach z roku 2017⁷ obsahovala okrem iného ustanovenia na riešenie vysokého rizika premeny akustických zbraní a iných druhov zbraní na strelbu slepými nábojmi na zbrane s ostrými nábojmi. Členské štáty však smernicu o strelných zbraniach netransponovali a nevykonali v plnom rozsahu. **Skupina PPE očakáva, že Komisia zabezpečí úplné vykonávanie smernice**

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/853 zo 17. mája 2017, ktorou sa mení smernica Rady 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní.

o strelných zbraniach, najmä tých ustanovení, ktoré sa týkajú zbraní na strelbu slepými nábojmi⁸.

POUŽITIE ÚDAJOV

Spracovanie údajov je neoddeliteľnou súčasťou každodennej práce orgánov presadzovania práva a súdnych orgánov. **Prümský** rámec sa ukázal ako dôležitý nástroj cezhraničnej spolupráce v oblasti presadzovania práva, keďže automatizovaná výmena odtlačkov prstov, údajov o evidencii vozidiel a údajov o DNA pomohla v boji proti organizovanej trestnej činnosti. Vzhľadom na rastúci význam podôb tváre v kriminalistike **skupina PPE podporuje rozšírenie prümského** rámca na podoby tváre **a ďalšie kategórie údajov** a víta legislatívny návrh, ktorý v tejto súvislosti predložila Komisia. Mala by sa podporiť ďalšia výmena informácií o potrebných kategóriách a širší dialóg o spoločnom vymedzení pojmov.

Zločinecké siete preukázali, že sú flexibilné a prispôsobujú svoj *modus operandi* meniacim sa situáciám, najmä v kontexte pandémie COVID-19. Orgány presadzovania práva nemajú rovnakú flexibilitu, pretože všetky opatrenia, ktoré prijímajú, musia byť v súlade s právnymi požiadavkami. Právne požiadavky, na ktoré sa orgány presadzovania práva spoliehajú a ktoré sú povinné dodržiavať, by mali umožňovať flexibilitu pri riešení týchto vyvíjajúcich sa výziev, aby mali náskok pred zločineckými sieťami. **Z tohto dôvodu skupina PPE podporuje návrh Komisie týkajúci sa kódexu policajnej spolupráce, pretože sa ním zefektívnia existujúce nástroje EÚ a zníži sa roztrieštenosť cezhraničného právneho rámca pre policajnú spoluprácu.** Je veľmi dôležité, aby orgány presadzovania práva mali k dispozícii potrebné vyšetrovacie nástroje na boj proti cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti. V tejto súvislosti skupina PPE podporuje vytvorenie právneho základu pre policajné razie v novom kódexe policajnej spolupráce.

Technológia rozpoznávania tváre a umelá inteligencia sa v posledných rokoch rýchlo rozvíjajú a môžu orgánom presadzovania práva poskytnúť ďalšie nástroje na identifikáciu a monitorovanie páchateľov trestných činov a trestnej činnosti. V tejto súvislosti skupina PPE dôrazne víta **posilnenie mandátu Europolu, ktoré agentúre Únie umožní realizovať výskumné a inovačné projekty** s cieľom prispieť k vývoju algoritmov a špecifických nástrojov na presadzovanie práva. Je

dôležité **posilniť vlastné inovačné kapacity Únie na všetkých úrovniach**, pretože sa tým **zníži naša závislosť od softvéru** vyvinutého v tretích krajinách a zabezpečí sa **dodržiavanie našich vysokých právnych noriem**. Využívanie digitálnych technológií rozšírilo možnosti páchateľov trestných činov vykonávať svoju činnosť, čím sa zvýšila ich anonymita a sťažilo sa ich odhalovanie orgánmi presadzovania práva. Skupina PPE sa domnieva, že **pri predchádzaní organizovanej trestnej činnosti a boji proti nej by malo byť možné využívať najmodernejšie technologické nástroje vrátane prediktívneho vykonávania policajných funkcií**, a to za predpokladu, že sa zabezpečia primerané záruky dodržiavania základných práv a slobôd.

V čase, keď všetky vyšetrovania organizovanej trestnej činnosti zahŕňajú údaje, je nevyhnutné zabezpečiť **priamy prístup príslušných orgánov** k týmto údajom. Vzhľadom na cezhraničnú povahu internetu sa príslušné údaje často uchovávajú v inej jurisdikcii, než kde bol trestný čin spáchaný alebo kde sa nachádza páchateľ. Zmluvy o vzájomnej právnej pomoci a európsky vyšetrovací príkaz už nespĺňajú potreby orgánov presadzovania práva, pokiaľ ide o prístup k údajom, pretože postup sú zdĺhavé a príslušné údaje sa často vymažú skôr, ako sa žiadosť o uchovanie alebo predloženie údajov dostane k poskytovateľovi. **Skupina PPE preto vyzýva na urýchlené ukončenie dlhodobých rokovaní o balíku o elektronických dôkazoch**, ktorý poskytne orgánom presadzovania práva a súdnym orgánom nástroje na oveľa rýchlejšie získavanie relevantných údajov súvisiacich s trestnou činnosťou. Berieme na vedomie diskusie v Rade o ďalšom postupe v oblasti **uchovávaní údajov** a naliehavo žiadame **Komisiu, aby predložila návrhy možných riešení, ktoré by spĺňali potreby orgánov presadzovania práva a súdnych orgánov a zároveň rešpektovali judikatúru Súdneho dvora EÚ** v tejto oblasti.

Ďalšou výzvou, ktorú je potrebné riešiť, je **častejšie využívanie technológií na zvyšovanie súkromia**, ako je napríklad šifrovanie medzi koncovými zariadeniami a „onion routing“, organizovanými zločineckými skupinami na utajenie svojich trestných činov a skrytie svojej identity online. Skupina PPE podporuje opatrenia na zvýšenie kybernetickej bezpečnosti a zabezpečenie ochrany súkromia a

⁸ Bez ohľadu na to musí byť vykonávanie primerané a nesmie mať vplyv na zbrane dostupné na základe licencie (napr. na lovecké alebo športové účely).

údajov online. Zároveň sa domnievame, že je potrebné stanoviť „zásadu rovnosti prostriedkov“, a preto vyzývame Komisiu, aby posúdila, či by sa mohlo nájsť regulačné riešenie, ktoré by umožnilo zákonný a cielený prístup orgánov presadzovania práva k potrebným údajom a zároveň by bolo v súlade so základnými právami. Skupina PPE okrem toho naliehavo vyzýva členské štáty, aby svojim **príslušným orgánom** poskytli **dostatočné vybavenie vrátane technologických nástrojov, odborných znalostí a odbornej prípravy** na plnenie ich úloh a na získanie **legitímneho prístupu k šifrovaným informáciám** súvisiacim s organizovanou trestnou činnosťou. Pokiaľ ide o odbornú prípravu, orgány presadzovania práva by mali využívať aj **odborné znalosti agentúry CEPOL**.

VYSOKORIZIKOVÉ ZLOČINECKÉ SIETE

Čoraz častejším problémom, ktorému čelia mnohé členské štáty, sú **vysokorizikové zločinecké siete**, najmä mafiánske, etnické a rodinné organizácie a iné štruktúrované siete, ktoré zahŕňajú korupciu, násilné činy, obchodovanie s drogami, ľuďmi a zbraňami a pranie špinavých peňazí. Mnohé z týchto sietí vytvárajú aj paralelné právne systémy a kódexy cti, ktoré obmedzujú práva a slobody ostatných, najmä dievčat a žien.

Europol takisto informoval o aktivitách vysokorizikových zločineckých sietí v oblasti obchodovania s deťmi a ich vykorisťovania. Väčšina hlásených prípadov pochádzala z Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Rumunska a zo Slovenska⁹. **Skupina PPE odsudzuje zneužívanie detí na cezhraničnú trestnú činnosť a vyzýva členské štáty, aby posilnili svoje služby na ochranu detí s cieľom zabrániť získavaniu a zneužívaniu maloletých osôb zločineckými sieťami vrátane rodinných klanov na žobranie, trestnú činnosť, sexuálne zneužívanie alebo zdanlivé manželstvá a vyhľadávať ich.** Nadalej je veľmi dôležité čo najskôr identifikovať získané obeť zločineckých sietí. Budúca možnosť Europolu priamo si vymieňať informácie so súkromnými subjektmi s cieľom bojovať proti šíreniu materiálov o sexuálnom zneužívaní detí je v tomto smere dôležitým krokom. Okrem toho musia príslušné orgány v členských štátoch úzko spolupracovať s cieľom bojovať proti *modu operandi* rodinných klanov, ktoré využívajú geografické rozpätie svojej siete vo viacerých členských štátoch alebo dokonca mimo EÚ na striedanie maloletých osôb na účely ulahčenia trestnej činnosti a utajenia ich totožnosti¹⁰.

V tejto súvislosti sa skupina PPE takisto domnieva, že nedostatok rozhodných opatrení proti praktikám núteného žobrania prispieva k udržiavaniu tokov zisku pre zločinecké siete a posilňuje fenomén vykorisťovania zraniteľných ľudí a detí. Skupina PPE preto vyzýva Komisiu, aby predložila spoločné opatrenia na zastavenie núteného žobrania v Únii.

Skupina PPE víta rozhodnutie Rady zaradiť vysokorizikové zločinecké siete medzi priority cyklu politik EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti/EMPACT na roky 2022 až 2025¹¹, pretože sa tým zlepši a posilní spolupráca medzi príslušnými orgánmi v členských štátoch, inštitúciami a agentúrami Únie, ako aj tretími krajinami v boji proti vysokorizikovým páchatelom trestných činov. Okrem podpory, ktorú Europol už poskytuje vyšetrovaniam v členských štátoch, **by sa v rámci Europolu mala vytvoriť špeciálna jednotka s osobitným zameraním na vysokorizikové zločinecké siete**, ktorá by zhromažďovala poznatky a skúsenosti o tom, ako tieto typy sietí identifikovať a bojovať proti nim.

Skupina PPE okrem toho víta, že boj proti trestným činom proti životnému prostrediu je prioritou aj v rámci cyklu politik EÚ/EMPACT na roky 2022 až 2025, keďže mnohé zločinecké siete sú zapojené aj do skládkovania chemického odpadu z výroby syntetických drog a nedovoleného obchodovania s odpadom a ohrozenými druhmi živočíchov a rastlín. V tejto súvislosti skupina PPE vyzýva na zvýšenú ostražitosť a úsilie v boji proti trestným činom proti životnému prostrediu.

Organizovaná majetková trestná činnosť prispieva k pocitu neistoty bežných občanov Únie. V štúdiu, ktorú si vyžiadala Európsky parlament, sa zdôrazňuje potreba

⁹ Europol (2018), Zločinecké siete zapojené do obchodovania s maloletými obeťami a do ich vykorisťovania v EÚ, prístupné na: https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/23-11_report_child_trafficking.pdf, s. 30-31

¹⁰ Europol (2018), Zločinecké siete zapojené do obchodovania s maloletými obeťami a do ich vykorisťovania v EÚ, prístupné na https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/23-11_report_child_trafficking.pdf, s. 32

¹¹ Európska rada (2021), Závery Rady, ktorými sa stanovujú priority EÚ v boji proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti pre EMPACT na roky 2022 až 2025 z 12. mája 2021, 8665/21, prístupné na: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8665-2021-INIT/sk/pdf>

¹² Európsky parlament (2020), Organizovaná majetková trestná činnosť v EÚ, prístupné na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/656042/IPOL_STU\(2020\)656042_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/656042/IPOL_STU(2020)656042_EN.pdf)

komplexného prístupu členských štátov, „ktorý by dokázal znížiť príležitosti na páchanie trestnej činnosti a predchádzať trestným činom a kontrolovať ich¹²“. **V tejto súvislosti skupina PPE vyzýva na prijatie ďalších opatrení na úrovni Únie; napríklad vytvorením spoločných databáz o majetku vysokej hodnoty, ako sú vozidlá alebo lodné motory, čo umožní orgánom presadzovania práva a colným orgánom v členských štátoch identifikovať odcudzený tovar.** Následne to povedie k väčšiemu počtu trestných stíhaní a zvýši sa pocit bezpečnosti občanov.

Európska komisia označila strelné zbrane za „životodarnú silu organizovanej trestnej činnosti v Európe¹³“. Zmena smernice o strelných zbraniach z roku 2017¹⁴ obsahovala okrem iného ustanovenia na riešenie vysokého rizika premeny akustických zbraní a iných druhov zbraní na strelbu slepými nábojmi na zbrane s ostrými nábojmi. Členské štáty však smernicu o strelných zbraniach netransponovali a nevykonali v plnom rozsahu. **Skupina PPE očakáva, že Komisia zabezpečí úplné vykonávanie smernice o strelných zbraniach, najmä tých ustanovení, ktoré sa týkajú zbraní na strelbu slepými nábojmi¹⁵.** Skupina PPE okrem toho víta a podporuje opatrenia predložené v akčnom pláne Komisie na boj proti nedovolenému obchodovaniu so strelnými zbraňami na roky 2020 – 2025.

ÚČINNÁ KONTROLA HRANÍC

Do EÚ sa bežne pašujú zbrane, drogy, iný nelegálny tovar a prevádzajú sa ľudia vrátane detí, čo slúži ako hlavný príjem zločineckým sieťam. Účinnejšia kontrola na vonkajších hraniciach EÚ vrátane systematických kontrol v príslušných informačných systémoch, najmä v systéme vstup/výstup a systéme Eurodac, je **nevyhnutná na odhaľovanie a predchádzanie pašovaniu a prevádzacstvu, a tým na výrazné oslabenie zločineckých sietí.** V tejto súvislosti je na účinnú prevenciu a boj proti pašovaniu a obchodovaniu s ľuďmi potrebná lepšia spravodajská spolupráca medzi členskými štátmi, tretími krajinami a agentúrami EÚ, a to aj v rámci neformálnych fór na výmenu spravodajských informácií.

Skupina PPE víta prepracované znenie Kódexuschengenských hraníc, ktoré Komisia predložila 14. decembra 2021. **Skupina PPE sa bude usilovať o konsolidovaný Kódex schengenských hraníc, ktorý účinne zabráni vstupu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí predstavujú vážnu hrozbu pre vnútornú bezpečnosť alebo**

verejný poriadok Európskej únie.

Skupina PPE víta zámer Komisie aktualizovať smernicu 2004/82/ES o vopred poskytovaných informáciách o cestujúcich, pretože je dôležitým nástrojom v boji proti prevádzacstvu a obchodovaniu s ľuďmi, a vyzýva, aby sa osobitná pozornosť venovala prevádzacstvu a obchodovaniu s maloletými osobami bez sprievodu. Dvor audítorov nedávno zistil nedostatky v príspevkoch členských štátov, najmä pokiaľ ide o výmenu údajov a informácií, čo má vplyv na činnosť Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (EBCGA) pri zabezpečovaní vonkajších hraníc EÚ. Tieto nedostatky je potrebné odstrániť, aby agentúra mohla efektívnejšie plniť svoje úlohy. **Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž je kľúčovou agentúrou EÚ a je potrebné ju ďalej posilniť, najmä personálne, aby dokázala čeliť rastúcemu tlaku pozdĺž vonkajších hraníc. V tejto súvislosti skupina PPE plne podporuje zriadenie stáleho zboru, ktorý by do roku 2027 tvorilo 10 000 osôb.** Vzhľadom na rastúcu zodpovednosť a požiadavky agentúry v čoraz zložitejšom geopolitickom kontexte by Komisia mala poskytnúť usmernenia zamerané na tieto vyvíjajúce sa výzvy a podporiť príslušníkov stráže nasadených v našom mene.

Bude nevyhnutné zlepšiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti kontrol hraníc a boja proti sieťam obchodovania s ľuďmi a prevádzacstvu. Je potrebné zlepšiť spoluprácu pri vyšetrovaní, identifikácii a trestnom stíhaní v rámci EÚ aj s tretími krajinami s cieľom zamerať sa na vodcov a ukladať tresty, ktoré by následne slúžili ako odstrašujúci prostriedok pre nových členov zločineckých sietí. V tejto súvislosti skupina PPE víta stratégiu EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2021 – 2025 predloženú Komisiou a vyzýva členské štáty, aby zvýšili svoje úsilie v boji proti obchodovaniu s ľuďmi a prevádzacstvu.

¹² Európsky parlament (2020), Organizovaná majetková trestná činnosť v EÚ, prístupné na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/656042/IPOL_STU\(2020\)656042_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/656042/IPOL_STU(2020)656042_EN.pdf)

¹³ Európska komisia (2022), Obchodovanie so strelnými zbraňami, prístupné na: https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/trafficking-firearms_en

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/853 zo 17. mája 2017, ktorou sa mení smernica Rady 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní.

¹⁵ Bez ohľadu na to musí byť vykonávanie primerané a nesmie mať vplyv na zbrane dostupné na základe licencie (napr. na lovecké alebo športové účely).

Sloboda pohybu je jedným zo základných práv občanov Únie a jedným z najväčších úspechov Európskej únie. **Chrániť slobodu pohybu znamená obmedziť ju pre tých, ktorí ju zneužívajú.** Členskému štátu by sa malo uľahčiť vyhostenie a zákaz opätovného vstupu občana EÚ, ktorý bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu na území tohto členského štátu. Vyžaduje si to zmenu zmluvy, ale je to potrebné, aby sa zabránilo zneužívaniu slobody pohybu páchatelmi trestných činov. **Okrem toho by si občania EÚ odsúdení za trestný čin v jednom členskom štáte mali spravidla odpykávať trest odňatia slobody v krajine, ktorej sú štátnymi príslušníkmi.** To si vyžaduje aktualizáciu rámcového rozhodnutia Rady EÚ 2008/909/SVV¹⁶.

Organizované zločinecké siete často používajú na prevádzanie ľudí do Európskej únie falošné alebo pozmenené cestovné doklady vrátane pasov, národných preukazov totožnosti, schengenských víz a povolení na pobyt. Pravidlá EÚ prijaté v roku 2019¹⁷ na ďalšiu harmonizáciu preukazov totožnosti a dokladov o pobyte vydávaných členskými štátmi a na posilnenie ich bezpečnosti pomôžu v boji proti podvodom v oblasti dokladov. Okrem toho zriadenie spoločnej databázy údajov o totožnosti a detektora viacnásobných totožností výrazne posilní schopnosti polície a pohraničnej stráže identifikovať štátnych príslušníkov tretích krajín a odhaľovať podvody s osobnými údajmi. **Na účinné zabránenie podvodom v oblasti dokladov sú však potrebné ďalšie opatrenia.** Členské štáty musia **poskytnúť svojim príslušným orgánom dostatočné zdroje na identifikáciu, predchádzanie a stíhanie podvodov s osobnými údajmi a v oblasti dokladov.** Okrem toho **by členské štáty mali zabezpečiť, aby ich vnútroštátne právne predpisy stanovovali primerané sankcie** za pozmeňovanie a falšovanie dokladov totožnosti, ako aj za ich používanie. Zriadenie nových európskych informačných systémov a ich interoperabilita a revízia existujúcich databáz EÚ by mali zabezpečiť do roku 2023. **Skupina PPE zdôrazňuje najmä význam čo najskoršieho dokončenia revízie databázy EURODAC.**

Okrem opatrení proti pozmeneným dokladom a neoprávnenému vstupu na územie Únie skupina PPE opätovne vyzýva na **ukončenie tzv. zlatých víz a systémov udeľovania občianstva investorom, ktoré stále uplatňujú mnohé členské štáty,** pretože ich často využívajú organizované zločinecké skupiny mimo EÚ na uľahčenie prania špinavých peňazí, korupcie a daňových únikov.

ZVÝŠENÁ SPOLUPRÁCA MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI A S TRETÍMI KRAJINAMI

Cezhraničná spolupráca medzi orgánmi presadzovania práva členských štátov sa počas pandémie COVID-19 ukázala ako neoceniteľná. S cieľom posilniť užšiu spoluprácu a podporiť zúčastnených príslušníkov v ich angažovanosti by sa mal ďalej podporovať a rozširovať výmenný program pre príslušníkov polície inšpirovaný programom Erasmus, ktorý riadi agentúra CEPOL. Už existujúca spolupráca medzi niektorými členskými štátmi by mohla poskytnúť ponaučenia pre novú spoluprácu. Na preukázanie pridanej európskej hodnoty by sa mal vytvoriť spoločný operačný odznak.

Úspechy operácie Trojský štít¹⁸ a úspešné spoločné vyšetrovanie holandskej a francúzskej polície s podporou Europolu a Eurojustu, ktoré zahŕňalo preniknutie do šifrovanej telefónnej siete široko využíwanej zločineckými sieťami („Encrochat“), poukazujú na význam pokračujúcej úzkej policajnej a justičnej spolupráce medzi členskými štátmi a s medzinárodnými partnermi. A so Spojeným kráľovstvom, po jeho vystúpení z EÚ.

Výmena údajov a relevantných informácií medzi príslušnými orgánmi členských štátov a relevantných tretích krajín je predpokladom účinnej spolupráce pri predchádzaní, odhaľovaní, vyšetrovaní a stíhaní cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti. V tejto súvislosti skupina PPE vyjadruje poľutovanie nad tým, že

¹⁶ Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii.

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1157 z 20. júna 2019 o posilnení zabezpečenia preukazov totožnosti občanov Únie a dokladov o pobyte vydávaných občanom Únie a ich rodinným príslušníkom vykonávajúcim svoje právo na voľný pohyb (Text s významom pre EHP); Ú. v. EÚ L 188, 12.7.2019, s. 67 – 78.

¹⁸ Operácia Trojský štít/TF Greenlight je jednou z najväčších a najsofistikovanejších operácií orgánov presadzovania práva v boji proti šifrovanej trestnej činnosti. V rámci spoločnej operácie americká FBI, holandská polícia, švédska polícia, Národný úrad USA pre kontrolu obchodu s drogami a 16 ďalších krajín s podporou Europolu vyvinuli a následne prevádzkovali spoločnosť na výrobu šifrovaných zariadení, ktorú využívalo viac ako 300 zločineckých sietí vo viac ako 100 krajinách. Analýza viac ako 27 miliónov získaných správ viedla v máji/júni 2021 k viac ako 700 domovým prehliadkam, 800 zatknutiam a zaisteniu obrovského množstva drog, strelných zbraní a 48 miliónov USD v rôznych menách po celom svete. <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/800-criminals-arrested-in-biggest-ever-law-enforcement-operation-against-encrypted-communication>

operačná spolupráca medzi príslušnými agentúrami Únie, ako aj príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a tretími krajinami bola v posledných rokoch obmedzená. Je to preto, že pravidlá a zásady vymedzené v platných právnych predpisoch Únie o ochrane údajov a judikatúra Súdneho dvora EÚ sťažujú Únii uzatváranie medzinárodných dohôd s tretími krajinami v tejto oblasti.

EÚ musí mať právne predpisy o ochrane údajov, ktoré zohľadňujú aj naliehavú potrebu užšej spolupráce medzi členskými štátmi v záujme ochrany svojich občanov a vnútornej bezpečnosti. **Je nevyhnutné, aby Europol pokračoval vo výmene osobných údajov s tretími krajinami v súvislosti s organizovanou trestnou činnosťou.**

Skupina PPE preto víta prijatie **prvého rozhodnutia Komisie o primeranosti podľa smernice o presadzovaní práva¹⁹ týkajúceho sa Spojeného kráľovstva v júni 2021**, keďže umožňuje pokračovať v prenose osobných údajov na účely boja proti organizovanej trestnej činnosti. Berieme na vedomie pokročilé rokovania o medzinárodnej dohode, ktorá umožní Europolu vymieňať si osobné údaje s Novým Zélandom. Zároveň **vyjadrujeme poľutovanie nad tým**, že za posledné tri roky sa v rokovaniach o podobných dohodách **s ôsmimi krajinami Blízkeho východu a severnej Afriky²⁰, najmä s Izraelom, dosiahol len veľmi malý alebo žiadny pokrok.**

V niektorých členských štátoch, ako napríklad v Holandsku a vo Švédsku, došlo k nárastu počtu vražd, najmä v dôsledku nárastu počtu vražd strelnými zbraňami²¹. Nedovolené strelné zbrane sa do Európskej únie pašujú najmä zo západného Balkánu, Ukrajiny a Moldavska²². **Na prelomenie tohto cyklu je nevyhnutné posilniť operačné kapacity príslušných agentúr v týchto tretích krajinách a zlepšiť spoluprácu a výmenu informácií.**

Ako už bolo uvedené, väčšina členov zločineckých sietí pôsobiacich v Únii pochádza zo západného Balkánu, z východnej Európy alebo zo severnej Afriky. **Tretie krajiny, ktoré sú súčasťou Východného partnerstva alebo ktoré majú štatút kandidátskej krajiny na členstvo v EÚ, musia zintenzívniť svoju činnosť v boji proti zločineckým sieťam a náboru.** EÚ by zasa mala pomáhať tretím krajinám v ich aktivitách v boji proti organizovaným zločineckým sieťam, pričom by mala vychádzať zo zásady „viac za viac“.

Obchodovanie s ľudmi je trestný čin, ktorý má výrazne medzinárodný a cezhraničný

charakter, z čoho vyplývajú problémy v oblasti odhaľovania, vyšetrovania, zhromažďovania dôkazov, jurisdikcie, vydávania a vzájomnej právnej pomoci. **Skupina PPE preto vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili vzájomnú spoluprácu, ako aj spoluprácu s agentúrami EÚ, najmä s Europolom a Eurojustom.** V tejto súvislosti skupina PPE očakáva spoločný právny rámec na účinné odovzdávanie trestných konaní medzi členskými štátmi, ktorý sa predpokladá v druhej polovici roka 2022. **Skupina PPE okrem toho zdôrazňuje, že úzka spolupráca a angažovanosť s tretími krajinami je kľúčom k prevencii obchodovania s ľudmi, k rozbitiu sietí obchodovania s ľudmi a prevádzacstva a k stíhaniu zodpovedných osôb.** Skupina PPE bude pozorne sledovať úplné vykonávanie nástroja NDICI – Globálna Európa.

ZÁVERY

Za národnú bezpečnosť sú v prvom rade zodpovedné členské štáty, ale hrozby, ktoré pre EÚ predstavuje organizovaná trestná činnosť, si vyžadujú spoločnú európsku reakciu. Činnosť cezhraničných zločineckých sietí predstavuje vážnu hrozbu pre vnútornú bezpečnosť Európskej únie.

Kľúčovým opatrením v boji proti organizovanej trestnej činnosti je narušiť obchodné modely zločineckých sietí a zabezpečiť, aby sa trestná činnosť nikdy nevyplácala. Bude si to vyžadovať komplexný prístup „sledovania tokov peňazí“ s cieľom zmraziť a skonfiškovať majetok a zamerať sa na vedenie takýchto sietí. Okrem toho musí Únia zintenzívniť boj proti korupcii, pretože predstavuje skutočnú hrozbu pre právny štát a demokraciu v Európskej únii.

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV. Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89 – 131.

²⁰ Maroko, Alžírsko, Tunisko, Egypt, Jordánsko, Libanon a Turecko.

²¹ TFlámsky mierový inštitút (2021), Targeting Gun Violence & Trafficking in Europe (Riešenie problematiky násillia so zbraňami a obchodovania so zbraňami v Európe), prístupné na: <https://vlaamsvredesinstituut.eu/wp-content/uploads/2021/12/TARGET-OnlineVersion.pdf>, s. 29

²² Európska komisia (2020), Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Akčný plán EÚ na boj proti nedovolenému obchodovaniu so strelnými zbraňami na roky 2020 – 2025 z 24. júla 2020, COM(2020) 608 final, s. 2 a 4.

Existujúce agentúry a orgány, ako sú Europol, Eurojust, EPPO a OLAF, zohrávajú ústrednú úlohu pri vyšetrovaní a stíhaní trestných činov proti finančným záujmom Európskej únie a pri podpore členských štátov pri ich vyšetrovaní a stíhaní. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby agentúry a orgány mali primerané finančné prostriedky, ľudské zdroje a legislatívne rámce na účinné plnenie svojich úloh.

Okrem operačných nástrojov a cezhraničnej spolupráce orgánov presadzovania práva členských štátov potrebuje Európska únia skutočný, operatívny a funkčný policajný zbor, ktorý by dopĺňal prácu členských štátov. Musia byť zavedené potrebné zákony a právne predpisy na boj proti organizovanej trestnej činnosti.

Jednou z najdôležitejších úloh EÚ je zabezpečiť bezpečnosť a ochranu svojich občanov. Skupina PPE je jedinou politickou silou, ktorá môže vytvoriť komplexnú politiku na boj proti organizovanej trestnej činnosti. Naším cieľom je zabezpečiť, aby občania Európskej únie boli v bezpečí pred hrozbou organizovanej trestnej činnosti a zločineckých sietí.